

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMOJO TURTO KADASTRO ĮSTATYMO NR. VIII-1764
1, 2, 6, 8 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. XII-1781 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalies „Jūrinės teritorijos“ patvirtinimo“ nuostatomis planuojama formuoti nekilnojamuosius daiktus jūrinėse teritorijose.

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad žemės sklypai formuojami Žemės įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka rengiant teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus. Minėto įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad statiniai formuojami Statybos įstatymo nustatyta tvarka, o 4 dalyje nustatyta, kad nekilnojamas daiktas laikomas baigtu formuoti, kai yra nustatyti jo kadastro duomenys ir teisės aktų nustatyta tvarka priimtas viešojo administravimo subjekto sprendimas nekilnojamąjį daiktą suformuoti. Pažymėtina, kad teisės aktais nėra reglamentuota, kokia tvarka ir kaip jūrinėse teritorijose turėtų būti formuojami nekilnojamieji daiktai (žemės sklypai, pastatai ar inžineriniai statiniai), tačiau šiuo metu jau kyla poreikis formuoti nekilnojamuosius daiktus minėtose teritorijose.

Įstatymo projekto tikslas – įtvirtinti teisinę galimybę formuoti nekilnojamuosius daiktus Lietuvos Respublikos jūrinėje teritorijoje.

Įstatymo projekto uždavinys – Lietuvai priklausančią jūrinės teritorijos dalį Nekilnojamojo turto kadastre įteisinti kaip Lietuvos Respublikos jūrinę teritoriją ir suteikti jai atpažinties kodą. Minėtieji pakeitimai suteiks galimybę sudaryti Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje naują grafinį sluoksnį, kurį sudarytų jūrinės teritorijos ribos, pavadinimas ir unikalus skaitmeninis kodas. Kadastro žemėlapyje esant minėtam naujam sluoksniui bus sudaryta galimybė formuoti ir Nekilnojamojo turto registre registruoti nekilnojamuosius daiktus Lietuvos Respublikos jūrinėse teritorijose.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatai ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 522 „Dėl Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklės reglamentuoja kadastrinius matavimus sausumoje.

Vadovaujantis šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 17 straipsnio 2 dalies nuostatomis, kadastro žemėlapis apima visą Lietuvos Respublikos

teritoriją, jos išskirtinę zoną ir kontinentinį šelfą Baltijos jūroje. Iš minėtos teisinės nuostatos išeina, kad kadastro žemėlapyje turėtų būti kadastro vietovė, apimanti ir jūrinę teritoriją Baltijos jūroje.

Atkreiptinas dėmesys, kad kadastro žemėlapis (apimantis tik Lietuvos Respublikos sausumos teritoriją) buvo sukurtas 1996 m. suskirstant Lietuvos Respublikos teritoriją į kadastro vietoves ir blokus, kadastro vietovėms suteikiant kodus, kurių pirmi du skaičiai yra savivaldybės kodas, Valstybinės žemėtvarkos ir geodezijos tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos sprendimu. Pažymėtina, kad norint išskirti naują kadastro vietovę apimančią jūrinę teritoriją Baltijos jūroje, būtų sudėtinga nuspręsti, kuriai iš savivaldybių (Palangos m., Klaipėdos m., Klaipėdos r. ar Neringos r.) minėta teritorija priklausytų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, taip pat siekiant racionaliausiu būdu išspręsti kylančius sunkumus dėl nekilnojamųjų daiktų registravimo jūrinėje teritorijoje, kartu su Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019-04-03 įsakymu Nr. 3D-195 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudarytos darbo grupės (toliau – Darbo grupė) nariais nuspręsta teisės aktais neinicijuoti naujos kadastro vietovės, apimančios jūrinę Baltijos jūros teritoriją, formavimo, o siūlyti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 1, 2, 6, 8 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte Lietuvai priklausančią jūrinės teritorijos dalį Nekilnojamojo turto kadastre įteisinti kaip Lietuvos Respublikos jūrinę teritoriją.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto rengimą inicijavo ir jį parengė Žemės ūkio ministerija atsižvelgdama į Darbo grupės dėl Lietuvai priklausančios jūrinės teritorijos Baltijos jūroje dalies įrašymo (įteisinimo) Nekilnojamojo turto kadastre išvadas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 17 straipsnio 2 dalies nuostatas, kadastro žemėlapis apima visą Lietuvos Respublikos teritoriją, jos išskirtinę zoną ir kontinentinį šelfą Baltijos jūroje, tačiau kadastro žemėlapio teritorija apima tik Lietuvos Respublikos sausumos teritoriją, o Lietuvos Respublikos jūrinė teritorija Baltijos jūroje nesuskirstyta į kadastro vietoves, todėl nėra galimybės toje teritorijoje formuoti ir registruoti statinių kadastro duomenų į Nekilnojamojo turto kadastrą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti naują sąvoką, t. y. Lietuvos Respublikos jūrinė teritorija – Lietuvai priklausanči Baltijos jūros teritorijos dalis, nustatytą plotą ir unikalų skaitmeninį kodą turinti Baltijos jūros teritorijos dalis, apimanti Lietuvos Respublikos teritorinę jūrą, kontinentinį šelfą ir Lietuvos Respublikai priklausančią išskirtinę ekonominę zoną, turinti nustatytą plotą, unikalų skaitmeninį kodą. Jūrinė teritorija yra sudedamoji Lietuvos Respublikos dalis.

Taip pat įstatymo projektu siūloma, kad įrašant jūrinėje teritorijoje esančio statinio kadastro duomenis į nekilnojamojo turto kadastrą kartu turi būti nurodomas šios jūrinės teritorijos, kurioje yra šis statinys, pavadinimas ir unikalus skaitmeninis kodas. Be to, įstatymo projektu siūloma, kad jūrinė teritorija nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje pažymima ir tikslinama Vyriausybės nustatyta tvarka.

Minėtų nuostatų pakeitimas sudarys teisinę galimybę formuoti nekilnojamuosius daiktus Lietuvos Respublikos jūrinėje teritorijoje.

Atsižvelgiant į teisėkūros ekonomiškumo principą Įstatymo projekte taip pat siūloma tikslinti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 1 straipsnį atsisakant matininko eksperto sąvokos, kadangi matininkų ekspertų kvalifikacijos pažymėjimai galiojo iki 2011 m. liepos 1 d., taip pat, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo nuostatas, siūloma tikslinti 17 straipsnio 1 dalyje pateikiamą žodžių junginį „georeferencinių duomenų bazės“ ir jį pakeisti į „georeferencinių erdvinių duomenų rinkiniai“.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, nerengiamas.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymo projektą, reikės keisti Nekilnojamojo turto registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 379 „Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“, Nekilnojamojo turto kadastro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymą Nr. 522 „Dėl Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklių patvirtinimo“.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos bei Europos Sąjungos dokumentų nuostatom.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įgyvendinamųjų teisės aktų projektus parengs Žemės ūkio ministerija.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Lėšų neprireiks.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„nekilnojamojo turto kadastras“, „žemė“, „jūrinė teritorija“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Žemės ūkio ministras
Andrius Patonius
2019-12-09